

en hel Del Virksomheder. Det er meget urigtigt, at vore Gifterier skulle hindres eller i alt Fald bebyrdes med en Afgift, de ikke engang kunne faae igjen, i det Mindste ikke forsaavidt der er Spørgsmaal om Salg af Jist ud af Landet. Det er ikke rigtig, at vor Smøproduktion skal bebyrdes med denne Maade. Jeg tror ikke, der er Grund til et Dieblit længer at beholde denne Saltafgift. Fra de smaa Industrier, der give sig af med Tilveiebringelsen af denne Artikel her i Landet, kan der i Følge de Oplysninger, der foreligge, allerminst hentes nogen Grund i saa Henseende. Med Afgiften af Salt maa da ogsaa Afgiften af saltede Eide gaa bort. Saa er der — (S. N. Hansen: Ris!). Sag det ærede Medlem og jeg ere saa gamle Bekendte, at det ikke undrer mig, at han i Forveien kan gjætte mine Tanker. Jeg hender den Opmærksomhed, hvormed han følger mig, hver Gang jeg har Ordet i denne Sag. Ris er vel vel egentlig ikke nogen Nødvendighedsartikel, men er dog Gjenstand for almindelig Brug. Der kom i forrige Samling en vældig Indsigelse imod Ophævelsen af Afgiften derpaa — saavidt jeg erindrer, fra Møllerne i Roskilde. Egnerne Bemaatte ikke tage Afgiften paa Ris bort, fordi deres Frembringelse af Byggryn vilde lide et Afbræk, naar Folk kunde spise billigere Risengrød end nu; men er der Noget, der kan styrke min Opfattelse af dette Spørgsmaal, saa er det denne Udtalelse fra de Herre Møllere, at Risengryn kunne vinde en saadan Udbredelse og blive et saadant almindeligt Næringsmiddel, at de kunne konkurrere med Byg eller andre almindelige Næringsmidler. Jeg tror ikke, at det kan forsvares af finansielle Hensyn at beholde denne Afgift, som udgjør, saavidt jeg erindrer, et Hundrede Tusind Rd.. Den ærede Minister har denne Gang taget et Par andre Nødvendighedsartikler bort foruden den, der allerede saltet ved det forrige Forslag, men har dog bevaret den forrige Finantsministers Forslag om at forhøje Afgiften paa Stenolie, som jeg tror mere og mere bliver den menige Mands Belysningsmiddel. Jeg er nu en Modstander af enhver Belysningsstat, baade en aandelig Oplysningsstat gennem Papir og en Stat paa det materielle Lys, om jeg maa bruge dette Udtryk, under Form af Afgift paa Stenolie. Jeg tror, at den ærede Minister kunde godt have fulgt i det Mindste, hvad Udoalgets Heral sidst, rettende sig efter de finansielle Grunde, som gjordes gjældende, indskrænkede sig til at foreslaa med Hensyn til Afgiften paa Stenolie, som vi helst ganske vilde have bort. Jeg faae ganske vist helst, at man for disse mindre Summer kunde give Erstatning paa andre Punkter, kunde blive enige om saaledes at lade dem falde, men det er ganske vist Alt Summer, der ikke have saa overvæsende finansiell Betydning. Jeg skal derimod fuldkommen indrømme, at Tolden paa disse saarlade Nødvendighedsartikler eller Gjenstande for almindelig Forbrug, der

ere af største Betydning, kunne vi fornøstigtvis ikke tage bort. Sukker har endogsaa efter den sidste Toldliste givet Udskilligt over 2 Millioner Rd., næsten det Dobbelte af en Indkomstskat paa 1 pCt. Vi kunne ikke kaste en saadan Indtagts kilde bort, i alt Fald ikke saalange vi have disse store Herudgifter — jeg haaber nu ikke, at de vilde blive større, men selv ikke med de nuværende, som vi dog vel i den nærmeste Fremtid vilde beholde at have. Der er ikke Spørgsmaal om paa anden Maade ved en fornøstigt og hensigtsmæssig Stat at kunne affasse denne Afgift. Om Brandvinsafgiften og Tolden paa tilsvarende Artikler gjælder det Samme i endnu højere Grad. Og nu den halve Million af Kaffe. Jeg vilde gaa med de ærede Herre, endogsaa til ganske at ophæve Afgiften af Kaffe, hvis de vilde lægge den over paa Brandvinen; men jeg vil ikke lægge 1/2 Million i Skatteydernes Summe i Form af Kaffe, naar man ikke vil paavise mig en Vej, ad hvilken man paa et andet hensigtsmæssigt Sted kan lægge en saadan Afgift. Der er en Maade, hvorpaa De ved at følge Udoalgets Heral 11 for kunne give den store Mængde, der spiser et Stykke Rands til sin Kaffe, en Lettelse uden at komme Finantsministeren fornær. De kunne tage den af dette Par Hundredetusinde Rigsdaler, som gaar bort gennem uhensigtsmæssig Fabriksdrift, de kunne tage den fra Sukkerfabrikanterne. Den ærede Minister er gaaet en anerkjendelsesværdig Vej, som jeg er ham og den tidlige Minister Tak skyldig for, ved at nedsatte Beskyttelsen, men der er en enkelt Undtagelse, en mærkelig Undtagelse. Der er nu intet Mærkværdigere, end at Sukkerfabrikanterne, det ene Kompagni, der, saavidt jeg veed, jo nu har samtlige Sukkerfabriker, det har man holdt sin Haand over. Man har talt om Skibsfarten, som om der ikke hørte ogsaa mange Skibe til at føre raffineret som ikke raffineret Sukker hertil. Beiden faar jo ogsaa aaben for vore Skibe til at seile anbefæds hen. Er det for en saadan Skibsfarts Interesse for nogle ganske faa Skibe, som seile paa en ganske enkelt Blet, at den hele Befolkning skal betale alt det Sukker, som den bruger, dyrt? Det er en Beskyttelse, som ikke staar i rimelig Forhold til, hvad der ellers er foreslaaet af den ærede Minister. Vi have der en Maade, hvorpaa man uden Støbe, men vistnok snarest til Gavn for Finantsernes Interesse, kunde gjøre den vigtige Artikel lidt billigere for Befolkningen (Bergr: Det foreslaar ikke). Sa, jeg har i det Mindste ikke opfattet, ikke en

Kettele.

Sp. 312, R. 27 f. o. „bestotte“ L.: „tage Hensyn til.“